

Predikan 10:e söndagen efter Trefaldighet

Innan Paulus talar om nådegåvorna har han gått tillrätta med Korintförsamlingens firande av den heliga måltiden. Det hade uppstått kotterier och partibildningar i Korint. Kanske hade man delat upp sig efter partilinjer vid gudstjänsterna. I varje fall märktes det sociala rangskillnaderna.

Efter att ha gått tillrätta går Paulus sedan över till frågan om Andens gåvor och dem som hade gåvor, *pneumatikerna*. Tydligt spelade dessa gåvor en stor roll i Korintförsamlingen. Och mest uppmärksamhet väckte, då som nu, tungomålstalet. Paulus vill visa korintierna, att det finns mycket mer att säga om Andens gåvor – och att det är viktigt att känna till det.

Han börjar med en allmän fråga. Korinterna tycks ha undrat, hur man kan känna igen den helige Andes röst och skilja den från andra andar. Det är fråga om människor som vid gudstjänsten talar *i Anden*, alltså något slags profetiskt tal. Paulus börjar därför med att fastslå, att det finns andemakter som kan driva oss att tala, både onda och goda. Han påminner vidare om hur det var

när korintierna ännu dyrkade avgudarna. Kanske tänker han på extatiska offerfester? I varje fall upplevde man något slag av övermäktigt inflytande. Ett sådant verkar i det inspirerade talet under gudstjänsten.

Paulus ger därför ett första enkelt regel: vad är det man säger om Jesus? Är det den helige Ande som talar, då ljuder bekännelsen: Jesus är Herren! De orden var den första och kortaste kristna trosbekännelsen. Han fortsätter sedan med att inskräpa att gåvorna är olika. Han nämner *charismerna*, alltså *Andens gåvor*, *tjänsterna* och *kraftgärningarna*. Han räknar dem alla till Andens utrustning och framhåller att de är så många och så olika just för att de ska kunna motsvara alla de olika behoven i församlingen. De ges så att det kan bli till nytta och självfallet för att bygga upp Guds kyrka på jorden.

För att visa hur mångskiftande nådegåvorna är, gör Paulus en lång uppräkningslista. Han menar vidare att den kristna kyrkan kan jämföras med kroppen. Kroppen har många lemmar, som är inbördes ofantligt olika, men behövs allesamman. På samma sätt är det med Kristus, säger Paulus.

Han talar om kyrkan, men eftersom han vet att den är i Kristi kropp kan han likaväl säga Kristus. När man upptas i kyrkan genom dopet, blir man inlemmad i Kristus. Därmed är man också förenad med alla andra kristna. Nationalitet eller social status spelar ingen roll. Alla är ett. Alla har fått samme Ande utgjutet över sig. Det är denne Ande som nu skänker de många olika gåvorna.

Enhet i Kristus betyder alltså inte likhet. Tvärtom kan vi och ska vi vara totalt olika och ha helt olika uppgifter och funktioner. Ändå är vi ett. Sedan utvecklar Paulus bilden av de olika lemmarna i kroppen, som hör ouplösligt samman, och han gör det på ett sätt som låter oss ana hur drastiskt och åskådligt han kunde predika. Man märker hela tiden, hur han talar just om korintierna. För de hade sagt: *Jag håller mig till Apollos! Jag håller mig till Kefas!* Och Paulus har redan kommit med sin motfråga: *Kan ni dela upp Kristus på det viset?*

Här visar han hur orimligt korintierna resonerar – lika orimligt som om foten skulle konstatera att den inte är någon hand och därför inte hör till kroppen. Det är ju Guds mening att alla lemmar ska vara inbördes olika. Men kroppen, Kyrkan,

behöver dem alla. Och Paulus passar på att stryka under, att just de lemmar, som ser ut att vara svagast, kan vara mest nödvändiga. Det är åter något att minnas för de *andligt begåvade* och *självmedvetna*, som ville vara en elit och såg ned på *de svaga*.

När Paulus säger lemmar menar han alla kroppens olika delar, alltså också vad vi skulle kalla organ. För oss blir bilden av kroppen och lemmarna lätt litet ensidig, om vi bara tänker på armar och ben, händer och fötter, alltså kroppsdelar som framför allt ska utföra ett fysiskt arbete. Paulus bild är rikare. Den tar med också de organ, som inte tycks vara så påtagligt effektiva och outhärliga.

Vad Paulus säger har stor betydelse för en riktig förståelse av jämlikheten mellan oss människor. Den får inte grundas på att vi är lika. Då grundar man den på en illusion. Jämlikhet enligt Paulus betyder att vi har samma värde och alla har rätt till samma hänsyn och omsorg. Det har vi därför att vi är skapade av Gud och därför att vårt liv är avsett att vara ett liv *av honom, genom honom och till honom* (Rom. 11:36).

Paulus drar sedan ut kontentan av sin liknelse. Fast han talar om kroppen så märker man att han hela tiden tänker på kyrkan. När Gud gav den så olika lemmar, var det just för att det inte skulle uppstå någon söndring. Tvärtom skulle alla lemmarna ha omsorg om varandra. För även kyrkan har sina svaga lemmar, lemmar som inte anses vara någon heder för henne. Men de hör ändå till kyrkan och Gud har användig för dem. Kristen kan man alltså inte vara på egen hand, utan man hör ihop med alla som tror på Kristus. Den enskildes sorg blir allas sorg. Den enskildes framgång väcker inte avund utan idel glädje.

Hur fungerar då kyrkan av idag? Är alla lemmar lika viktiga i kyrkan av idag? Lider alla när en lem lider? Gläds vi med dem som gläder sig? Frågorna är berättigade, för om det är något som splittrar Kristi kyrka av idag så är det partibildningarna, dem som Paulus går till rätta med. Hur ska man då bemöta dessa partibildningar? Jag vet inte. Det enda jag vet är att vi har skäl att stanna upp och fundera hur vi ska gå tillväga. Ber vi för lite, eller är vår Herre och Gud på väg att gå tillrätta med oss? Vad tror du? Amen.